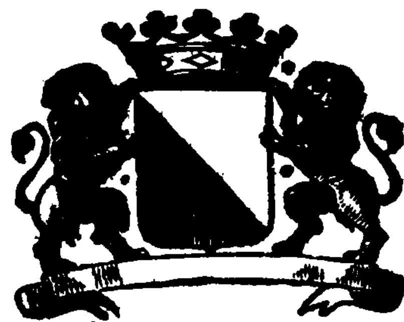
A. 1853. WOENSDAG den 20. Julij. N°. 86.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

DUITSCHLAND.

WEENEN 15 Julij.

Men is hier tevredengesteld over het ontslag van den gouverneur van Smirna. Nopens de zaak zelve vermeent men, dat *Costa* even als *Kossuth* op zich had genomen geen voet meer te zullen zetten op Turksch grondgebied. Hij werd daarom door den Oostenrijkschen scheepsbevelhebber in hechtenis genomen, doch door den N. Amer. Consul opgeeischt als burger der Ver. Staten. Om het verschil te beslechten is de heer *Costa* in handen gesteld van den Franschen consul; de N. Amerikaansche scheepskapitein had dadelijk eene dreigende houding aangenomen. Daarom zal een tweede Oostenrijksch vaartuig voor Smirna voor anker komen.

Intusschen was door de vijandige houding van het N. Amer. fregat eene oproerige beweging ontstaan onder de staatkundige vlugtelingen. Een onzer officieren luit. *Auerhammer* en de adelborst baron *Hackelberg* waren toen ongelukkig in een koffijhuis, waar ook de oproerige Italianen en Hongaren aankwamen, die spoedig in strijd met de Oostenrijkers den adelborst doodden; de luitenant werd met moeite door de omstanders gered.

WEENEN 16 Julij.

Eergisteren heeft alhier huisonderzoeking plaats gehad bij den correspondent van het Londensche dagblad *the Times*. Men is niet te weten gekomen of er iets strafbaar gevonden is. Dezer dagen hebben hier verscheidene huisonderzoekingen plaats gehad bij de hier levende Italianen. Ook zijn eenige jonge Italianen, zonen van aanzienlijke ambtenaren, alhier gearresteerd. Zij schijnen in een verraderlijk complot gewikkeld.

— Naar het leger te Peterwardein is gisteren van hier een bruggentrein vertrokken. De inscheping heeft bij Nussdorf plaats gehad.

— Van de Dardanellen wordt van den 5. Julij geschreven, dat de vesting kommandanten last hebben ontvangen, om Engelsche en Fransche stoombooten dag en nacht te laten passeren.

— Uit Salonichi meldt men, dat aldaar een Oostenrijksch onderdaan, een koopman, is vermoord.

— Uit Bucharest (hoofdstad van Walachije) schrijft men van den 6 Julij: „De Russische kolonnen bewegen zich niet alleen over Jassy naar Bucharest, maar een occupatiekorps wordt met stoomschepen op den Donau naar de aan de oevers gelegen stationplaatsen overgebragt. Aldus hebben Braila, Galacz, Giurgewo en andere steden Russische bezettingen ontvangen."

— Met. 94 3/8; 1851 108 1/2; Lomb. Ven. 99 1/4; Bank 1408.

DRESDEN 16 Julij.

Het *Dresder Journal* deelt eene telegrafische tijding uit Weenen mede, dat Rusland de voorslagen van Engeland, Frankrijk en Oostenrijk, ter bewaring van den vrede, heeft aangenomen.

KEULEN 16 Julij.

Per telegraaf heeft men hier tijdingen uit Konstantinopel tot den 9. Julij. De crisis, dien men vreesde bij de ontvangst van de tijding van den intogt der Russen in de Vorstendommen, was voorbij. Men rekende steeds op eene vredelievende schikking. — Omtrent de zaken van Smirna duurden de onderhandelingen ook voort.

— Eene bijlegging der Zwitsersch-Oostenrijksche verschillen wordt meer en meer waarschijnlijk. Den 13. heeft de federale raad in de federale vergadering van Zwitserland verslag uitgebragt omtrent het conflict tusschen Oostenrijk en Tessin. De federale commissaris kolonel *Bourgeois* betuigt in dat rapport, dat hij niets heeft kunnen vinden, wat in 't allerminst de verwijtingen van Oostenrijk wettigt. Ofschoon het vertrek van den Oostenrijkschen gezant dus zeer zeker eene verbreking der vriendschappelijke betrekking daarstelde, had Zwitserland noch zijne troepen opgeroepen, noch represaille maatregelen genomen, om door zijne gematigdheid ook nader zijn goed regt aan te kunnen toonen.

— Voor bijna 1 1/2 jaar zouden de hertogin *van Orleans* en de heer *Thiers* door het depart. van algemeene policie uit Zwitserland uitgewezen zijn geworden. Het bevel daartoe werd gelukkig niet ten uitvoer gelegd. De Nationale raad heeft zich thans met deze aangelegenheid bezig gehouden. Aan den federalen raad is namens den Nationalen raad verzocht het depart. van justitie aan te schrijven, voortaan geene uitwijzing meer te bevelen, waardoor het regt van asyle zou kunnen worden geschonden, en dat regt allewaarde zou verliezen door het slechts aan personen van niet het minste belang toe te kennen.

ENGELAND.

LONDEN 16 Julij.

Lord *Russell* heeft in het huis der gemeenten bekend gemaakt, dat de regering in de volgende zitting eene wet zou voordragen, ten einde den eed op de wetgevende magt in overeenstemming te brengen met de verdraagzame zeden der eeuw.

Lord *Palmerston* heeft nog verklaard, dat de regering haar voornemen had opgegeven, om de twee roomsche priesters te vervolgen, die beschuldigd waren de onlusten bij de verkiezingen van Six-Mile-Bridge te hebben verwekt. Het gedrag dier twee priesters was niet anders geweest, dan dat van bijna al de roomsche geestelijken in Ierland, wier gedrag en houding bij de verkiezingen steeds erbarmelijk is. De laatste verkiezingen hadden daarbij zulk een goddeloostig karakter, dat de regering liever toegevend heeft willen zijn en de verkeerde handelingen heeft willen over 't hoofd zien.

Het huis heeft deze zienswijze goedgekeurd. Daarop is met 179 tegen 79 stemmen beslist, dat de directeurs der O. Ind. Compagnie zitting zullen hebben in het parlement.

— De *Morning Chronicle* bevat de volgende telegraphische tijding uit Korfu van den 10. Julij: „Eene bloedige beleediging is hier door staatkundige uitgewekenen gepleegd. Twee hunner hebben een Engelschman gedood. Zij zijn in hechtenis genomen, veroordeeld en den 11. opgehangen."

— De *Morning Herald* bevat eene depêche uit Weenen, waarin wordt berigt, dat het Weener kabinet op de vraag naar de beteekenis van de bijeentrekking der Oostenrijksche troepen op de Turksche grenzen heeft geantwoord, dat die beweging slechts een verdedigend doel had.

— Gec. 97 3/4; Sp. 3 pCt. 46 3/8; 1 pCt. 22 1/4; Russ. 5 pCt. 100 1/4; Sard. 4 pCt. 94 1/2.

FRANKRIJK.

PARIJS 16 Julij.

Een belangrijk staatsstuk is heden bekend gemaakt. Het is het antwoord van den minister *Drouijn de Lhuys* op de 2e circulaire van den graaf *Nesselrode*. Dit antwoord is kort en krachtig, en kan daarom niet anders, dan van veel invloed wezen op den loop der aangelegenheden. De Fransche minister van buitenl. zaken begint met de verklaring, dat „men met weemoed heeft gezien, dat op 't zelfde oogenblik dat de „pogingen, die de kabinetten in 't werk stellen, om „de tegenwoordige moeijelijkheden op voldoende wijze „te beslechten, getuigen van hunne buitengewone „gematigdheid, Rusland daarentegen eene houding „aanneemt, die den goeden uitslag der onderhandelingen meer onzeker maakt, en aan eenige hunner „den pligt oplegt, om de verantwoordelijkheid van „zich te werpen, welke men te vergeefs op hun „staatkundig gedrag zou trachten te laden."

De minister zegt vervolgens, dat de firmans, door de Porte uitgegeven, allen wettigen grond aan de grieven van Rusland hebben ontnomen, — dat werkelijk de Russische ministers zelfs hunne tevredenheid hebben betuigd over den gelukkigen afloop der onderhandelingen betrekkelijk de heilige plaatsen, — dat de volgende eischen, toen het voornaamste doel van de zending van vorst *Menchikoff* was bereikt, de verwikkelingen echter hebben verergerd, — dat de vertegenwoordigers der groote mogendheden toen met eenparigheid het oordeel over die nieuwe vorderingen geheel aan het vrije oordeel hebben overgelaten van den Sultan, en niet het minst hebben geinfluënceerd op dat oordeel, 't geen evenwel die vorderingen onvereenigbaar noemde met de onafhankelijkheid en waardigheid der Porte, waarop vorst *Menchikoff* Konstantinopel heeft verlaten.

Toen hebben Engeland en Frankrijk hunne vloten in de golf van Besika doen ankeren, een maatregel, die bij de voortdurende vijandige houding van Rusland noodzakelijk werd. „De grond tot verschil „tusschen de kabinetten van Petersburg en Konstantinopel had opgehouden te bestaan; het vraagstuk, „'t geen onverwachts te Konstantinopel kon gesteld „worden, betrof de onafhankelijkheid zelf van het „Turksche rijk, en nooit zal de regering des keizers „toestaan, dat zulke uitgestrekte belangen op 't spel „worden gezet, zonder dadelijk het deel van invloed „en handeling voor zich te eischen, dat aan hare „magt en haar rang in de wereld toekomt. Bij het „aanwezen van een Russiesch leger op de grenzen „van Turkijë had zij het regt en de pligt, om te „antwoorden door het zenden van hare zeemagt te „Besika, eene haven, die voor alle schepen open „staat en gelegen is binnen de grenzen, welke de „verdragen verbieden in vredestijd te overschrijden."

De minister doet verder uitkomen, dat de mogendheden eerst zoo *wettig* hebben gehandeld, toen de keizer van Rusland reeds stellig had berigt de Vorstendommen te zullen bezetten. Waren de demonstratien, ofschoon verschillend in doel, toch in zeker opzigt gelijkmatig, de overtogt van de Pruth is eene daad, die, geheel strijdig met de verdragen, den toestand geheel wijzigt.

„Met welk regt (zoo vervolgt de Fransche minister) zijn de Russiesche troepen de Pruth overgetrokken?

het niet is door het regt van den oorlog, een oorlog, waarvan men den waren naam nog niet wil uitspreken, maar die voortspruit, uit een nieuw beginsel, vruchtbaar in rampzalige gevolgen, maar 't welk men met verwondering voor de eerste maal in werking ziet brengen door eene mogendheid, zoo uitnemend behoudend als Rusland, een beginsel dat tot niets minders zou leiden, dan tot de verdrukking in vollen vrede van de zwakkere Staten door de sterkere Staten hunne naburen.

„Het algemeen belang verzet zich tegen de toelating van zulk een stelsel, en de Porte in 't bijzonder heeft onwedersprekelijk het regt in de bezetting van twee gewesten, die deel uitmaken van haar gebied eene daad van oorlog te zien. Zij zou dus evenmin, als de mogendheden, die haar te hulp kwamen, het verdrag schenden van 13 Julij 1841, indien zij de engten der Dardanellen en en den Bosphorus voor de vloten van Frankrijk en Engeland geopend verklaarde. De meening van het keizerlijk bestuur is op dit punt gevestigd, en ofschoon deze naar hare gedachte niet uitsluit het zoeken naar een voldingend middel tot verbroedering tusschen Rusland en Turkije, heb ik generaal *Castelbajac* verzocht onze zienswijze aan graaf *Nesselrode* mede te deelen."

In dit stuk komen verschillende zinsneden voor, die met ernst het gevoelen van onze regering uitdrukken. Ten slotte evenwel blijft onze regering weder op minnelijke schikking hopen. Dat slot moet als het meest belangrijke beschouwd worden. Het geheele stuk is meer een laatst en krachtig antwoord, dat ons kabinet misschien heeft gemeend in de wereld te moeten zenden, om vóór de geheele schikking der zaak ferm terug te treden. Toch moet men erkennen, dat door veel ernstige en krachtige woorden wel eens een twist ontstaat, die het hoofdverschil zelfs niet zou hebben ontstoken.

Dat echter de hoofdgedachte van Frankrijk vrede is en blijft, getuigt ook het heden door *le Pays* medegedeelde artikel, 't geen men zegt, dat niet buiten hoogeren invloed is geplaatst, en evenzeer in den grond zeer vredelievend is. Het slot van dat artikel luidt evenwel:

„Eene bedreiging tegen de onafhankelijkheid van Turkije zou eene bedreiging voor Europa wezen. De oorlog, die er uit zou voortvloeijen, als zij om die reden uitbarstte, zou niet meer alleen een Turksche oorlog, maar een Europesche oorlog zijn, ter verdediging van alle Staten tegen de heerschzucht van een enkele. — Frankrijk is voor dien oorlog gereed, indien hij mogt ontvlammen. De dag, waarop het Europeesch regt werd geschonden, zou het moedig zijne plaats nemen in het Staten- en Volkerenverbond, dat zich dadelijk zou vormen. Het verdrag van Pilnitz zou dus hernieuwd worden, niet tegen ons maar met ons tegen Rusland."

De *Constitutionnel* meldt, dat de terughouding door het Engelsche kabinet betoond in de mededeeling van den stand der onderhandelingen omtrent het Russiesch-Turksche vraagstuk, juist zijn grond heeft in de nieuwe circulaire van graaf *Nesselrode*.

— Men meldt, dat er alle waarschijnlijkheid bestaat, dat de Keizerin zich in gezegende omstandigheden bevindt.

— De Keizer aan de troepen, die het kamp van Satory bezetten, alle mogelijke afleiding willende geven, heeft de daarstelling van een groot cirque bevolen, waarin het equestriesch gezelschap van het Champ-Elysée eenige malen per week voorstellingen zal komen geven.

— 3 pCt. 77,55 à 45; $4\frac{1}{2}$ pCt. 102 à 102,10; bank 2660; 5 pCt. Belg. $100\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. 98; Rom. 95; 3 pCt. Sp. $46\frac{1}{2}$; binnenl $41\frac{5}{8}$; uitgest. $22\frac{1}{4}$; 5 pCt. Piem. 98,75; 5 pCt. Oost. $94\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. Russ. $98\frac{3}{4}$

PARIJS 17 Julij.

Ook de *Moniteur* deelt heden het antwoord mede van onzen minister van buitenl. zaken op de 2e circulaire van graaf *Nesselrode*.

— Per telegraaf over Marseille zijn er tijdingen uit Konstantinopel van den 5, door de paketboot aldaar aangebragt. Betreffende de zaak van den Hongaar *Costa* te Smirna wordt gemeld, dat nadat het Noord-Amerikaansch fregat stelling had genomen naast de Oostenrijksche brik Huzard, de Amer. komm. 4 uren tijd gaf aan den bevelhebber der brik, om *Costa* in vrijheid te stellen.

Deze besloot toen, zijn gevangene aan den Franschen consul over te leveren, om de nadere beslissing dezer zaak aan de ministers van Oostenrijk en van de Vereenigde Staten te Konstantinopel op te dragen.

Te Smirna is *Costa* met gejuich ontvangen, toen hij aan wal stapte; aan den bevelhebber van het N. Am. fregat is eene serenade gebragt.

De Russische troepen, die de Donau-vorstendommen zijn binnengetrokken, zijn ten getale van 50,000 man.

NEDERLAND.

UTRECHT 19 Julij.

Den 17 dezer werd te Rotterdam in de kerk der Oud-Roomsche kleresy, in den Oppert, de zeer eerw. heer *Hermanus Heykamp*, pastoor dier gemeente, met de gebruikelijke plegtigheden gewijd tot bisschop van Deventer. De hoogwaardige heer *J. van Santen*, aartsbisschop van Utrecht, verrigtte de wijding, bijgestaan door den hoogw. heer *H. J. van Buul*, bisschop van Haarlem, en door eene talrijke geestelijkheid.

— Z. K. H. de prins van Oranje is Maandag van het Loo over Zutphen naar Arnhem vertrokken, om van daar zijne reis naar Maastricht te vervolgen.

— De *Volksvriend* berigt, dat 11 diaconiën der Hervormde kerk besloten hebben jeneverdrinkers alle bedeeling te ontzeggen. Het zijn die van Putten, Vlissingen, Wassenaar, Tubbergen, Lisse, Schipluiden, Nijmegen, Oude-Wetering, Kralingen, Dreiburg en Leens.

— Het *Handbl.* vermeldt, dat de zitting der Sijnode van de Ned. Herv. kerk dit jaar wegens veelvuldige bezigheden meer dan eene maand zal duren. Een voorstel, om in de eerste week van Aug. vacantie te nemen, is afgestemd.

— Mlle *Rachel* ligt voor drie maanden ziek te Brussel.

— Den 16. dezer is te Arnhem aangekondigd, dat het plan tot uitbreiding dier stad ter secretarie aldaar voor een ieder te zien ligt. — De Raad dier stad heeft tevens besloten, dat het Sted. gijmnasium aldaar zal opgeheven worden.

— Op de tentoonstelling te Arnhem heeft, voor ingezondene landbouw werktuigen, welke door nieuw- en doelmatigheid uitmunten, de heer *W. Jenken*, te Utrecht vier prijzen behaald, als voor een arendsploeg, een Brabantsche handaanaardploegje, een Drummond's karn en een weideschoffel. Voor de beste bloeijende planten hebben prijzen behaald *J. v. Schaik* en *J. G. Jongeling*, beide bloemisten te Utrecht, *C. van den Berg* te Jutphaas, enz. en wel eerstgenoemde 4 prijzen en getuigschriften.

— Men leest in het *Handelsblad*, dat de instructie tegen de leden van het bureau van stemopneming te Tubbergen haar einde nadert. De kantonregter heeft 160 getuigen gehoord. De pastoor van Geesteren is niet als getuige verschenen en dien ten gevolge is het hiertoe betrekkelijk art. van het wetboek van strafvordering op hem toegepast.

— Door wijlen den heer *C. L.* baron *van Wyckerslooth*, bisschop van Curium, zijn ter fundatie van een r. kath. seminarie, bestemd tot opleiding van jongelieden tot geestelijken voor onze overzeesche bezittingen, verschillende legaten gemaakt, o. a. zijne buitenplaats *Duinzigt*, met aan- en toebehooren, zijne boekerij, zijne meubelen, eenig zilverwerk en *f* 50,000 aan kontanten.

Door wijlen pastoor *A. Bruls* is aan de roomsch kath. gemeente van Bleiswijk *f* 25,000 vermaakt (*A. C.*)

— Uit Delft schrijft men van den 18. Julij, dat aldaar, den vorigen dag, door den Gemeenten Raad was benoemd tot Stads muziek directeur de alhier en elders met roem bekenden Nijmeegschen directeur *J. C. Boers*.

HELLEVOETSLUIS 15 Julij.

In den loop dezer maand zal van hier naar Curaçao vertrekken het Nederl. brikschip Gouverneur Elsevier, kapt. *J. Kuijt*, en naar de Kaap de Goede Hoop het schip Kolonel Koopman, kapt. *J. J. Klein*, met welke bodems zeer goede gelegenheid ter verzending naar die streken bestaat.

In een bijvoegsel, bevattende de zitting van de prov. Staten van Dingsdag ll., nemen we ook op de stukken door de regering medegedeeld, welke met het hof van Rome zijn gewisseld. Wij hebben ze echter verkort: de bisschoppelijke eeden waren reeds bekend. De beide nota's van onzen gezant van 10 Mei en 27 Junij zijn evenwel bijna volledig.

— In het verslag van de Prov. Staten van Utrecht van 5 Julij, voorkomende in het bijvoegsel der *Utrechtsche Courant* van 11 Julij, leest men:

„Bij de hervatting der werkzaamheden brengt de heer *v. Asch v. Wijck* het rapport uit over de geloofsbrieven van den heer *v. Strijen*. — De Comm. heeft gezien, dat te Amerongen bij de eerste verkiezing in dat district, voor een lid der Staten in plaats van den heer *A. J. de Beaufort*, die voor deze betrekking heeft bedankt, 476 stemmen zijn uitgebragt, enz."

Dit is eene vergissing. De vacature was ontstaan door het overlijden van den heer mr. *E. H.* baron *van Ittersum*, te Wijk bij Duurstede.

Uit plaatsgebrek zijn wij genoodzaakt, eenige artikelen en advertentiën te verschuiven.

Gisteren, zoogenaamd Hoveniers Maandag, zijn de kermis vermakelijkheden in al haren omvang begonnen.

De weinige kramen met winkelgoederen en andere kermis geschenken, die nog op het St. Janskerkhof, Marieplaats, langs de Elisabethstraat tot op het Vreeburg geschaard staan hadden gisteren een tamelijk druk bezoek. Het weder was ook niet al te ongunstig. Het verminderen evenwel van het aantal dier kramen bewijst reeds, dat hun debiet niet te groot is. Wat dit deel van de kermis verliest, wint echter het andere deel; doch men ziet het meer, dat eene bijzaak van lieverlede hoofdzaak wordt. Zoo is het ook met de kermis. Waren de vermakelijkheden slechts daar, om de menigte handelaren, die de stad met de kermis bezochten, ook gelegenheid tot verpozing te geven, die verpozing is thans eigentlijk de geheele kermis, en men moet de kermis tegenwoordig daarom beschouwen als gelegenheid tot volksvermaak.

Als zoodanig was het een gelukkig denkbeeld van de Amsterdamsche schouwburg-Directie **de Negerhut** voor de kermis representatiën te bewaren; dat stuk is daarvoor zoo geschikt mogelijk. Dat de keuze trouwens goed was bleek voldingend uit de opkomst: zelden zagen we een voller schouwburg, en het aantal personen, dat men uit plaatsgebrek moest afwijzen was zoo groot, dat de directie dadelijk hare representatie voor heden avond heeft veranderd en op nieuw de opvoering van de *Negerhut* heeft aangekondigd op *heden Dingsdag* en *morgen Woensdag*, om alzoo iedereen gelegenheid te geven de *Negerhut* te komen zien. We kunnen dit trouwens iedereen ten volle aanraden; men zal er door overtuigd worden, dat dit drama onder de beste van die soort behoort, en dat de Amsterdamsche tooneelisten over 't geheel hunne rollen perfekt uitvoeren; mevr. *Engelman* en den heeren *Roobol*, *Tjasink*, *Albregt*, *Veltman* en *Metsch* komt bovenal lof toe voor de goede opvatting der karakters. Het decoratief was buitengemeen verrijkt; de directie heeft zich beijverd de *Negerhut* zoo goed mogelijk op te voeren, en ze is gelukkig in hare poging geslaagd. Tot eene meer volledige beoordeeling ontbreekt ons thans de plaats. — Op Donderdag zijn *Maria van Zweden* en *de Blaauwe Barret* geannonceerd, twee stukken in kostuum, die tot de beste behooren van het repertoire en die reeds algemeen met roem bekend zijn.

De heer *Duport* opende zijne Salon met *Leon* en *Stukadoor de eerste*. In 't eerste zagen wij met genoegen mevr. *Kleine* weder, die als altijd het juweeltje uit dien Salon blijft; maar ook de heeren *Vink*, *Barbiers* en *Bamberg* kweten zich uitnemend van hunne rollen; het personeel van den heer *Duport* is altijd zeer berekend voor de stukken, die hij met goeden smaak weet te kiezen, en de overtuiging, dat men een zeer genoegelijken avond bij hem slijt, verschaft hem telken jare een talrijk bezoek, dat zijne voorstellingen steeds waard zijn.

Het *Cirque* van den heer *Wolschläger* wordt telkens drukker bezocht; we zagen gisteren de rangen goed gegarneerd. We hebben niet te zeggen dat in deze week het paardenspel een zeer talrijk publiek wacht; heeft de heer *Wolschläger* onder zijne rijders en rijderessen vooral eenige jeugdige personen, die uitnemende toeren doen zien, onder zijne paarden heeft hij er eene menigte, door ons vroeger genoemd, die uitstekend zijn gedresseerd. Die dressuur is soms onbegrijpelijk; zoo verdiende hij de herhaalde toejuichingen die hij met zijn hengst *Apollo* inoogstte. Telken avond kan men 3 à 4 zijner fijn gedresseerde paarden bewonderen. Doch buitendien verschaft het *Cirque* genot; we noemen onder de force toeren in de eerste plaats de *colonne persane*. Gister gaf de heer *Wollschläger* tot slot der voorstelling een *Chineesch feest*, dat buitengemeen voldeet. We mogen allen, die in der tijd onze *Soirées Olympiques* volgaarne bezochten, ook om de gymnastiek, aanraden dit *Chineesch feest* te gaan zien, ze zullen zeer tevreden zijn over den genoegelijken avond in het *Cirque* doorgebragt.

De heer *von Krauss* gaat voort in eene der zalen van het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen des namiddags om 2 en 's avonds ½9 ure zijne voorstellingen te geven met zijne 400,000 maal vergrootende hydro-oxygeen gaz-mikroskoop. De verschillende voorwerpen, voor het oog te klein, worden op het uitgespreide doek op verbazend grooten maatstaf vertoond, en bestaan uit het plantenrijk de Insecten en Infusoriën-wereld en het fabriekmatige. Met veel belangstelling zagen wij de vergelijking van het werktuig of den angel van eene honigbij met de punt eener fijne naald, de vleugel eener vlieg en een fijn bewerkt stukje kant en meer andere voorwerpen, waaruit men de nimmer te overtreffen schoonheden en regelmatigheden der voortbrengselen van Gods schepping kan bewonderen. Vooral zijn het de veelsoortige werktuigen en organen der infusoria, waarvan myriaden in eenen droppel water, elkander bestrijdende en verslindende, gevonden worden, alsmede de schimmel der kaas, waarop eene geheel bewoonde dierenmassa zich vertoont. Overigens is de met zaakkennis gegevene verklaring en aanwijzing van den heer *von Krauss* bij elk voorwerp allezins belangrijk en wij kunnen aan ouders, die de verstandelijke vorming hunner kinderen ter harte gaat, niet genoeg aanraden, hen deze zoo leerzame voorstellingen te doen bijwonen.

Ten slotte herinneren wij er nogmaals aan, dat onder de kleinere tenten, die waarin de *Albino's* zijn, eene bezigtiging wel verdient.

VIJFTIGJARIGE ECHTVEREENIGING
van
A. VAN OORT
en
J. G. VAN DER MEIJDEN.
Utrecht den 19 Julij 1853.
Eenige kennisgeving.

(25) *,* Heden overleed, na een smartelijk lijden van een jaar, mijne geliefde echtgenoot JOHANNA MARIA BOSSCHENSTEIJN, mij nalatende 4 kinderen, te jong om het verlies te kunnen beseffen.

Utrecht 18. Julij 1853. T. VAN TELLINGEN, Mr. Metzelaar.

(25) *,* Te Utrecht is op den 18. Julij 1853, in den ouderdom van 64 jaren overleden, ADRIANA JOHANNA VAN SISSEREN, diep betreurde echtgenoot van O. J. DE HAART Az.
Eenige kennisgeving.

ZAAL NAAST DEN SCHOUWBURG.

(25) *,* Op algemeen verlangen, op DINGSDAG den 19 en DONDERDAG den 21 Julij **BAL**, onder directie van heer VOITUS VAN HAMME.

Aanvang des avonds ten $9^1/_2$ ure
J. WOLTERS.

Utrechtsche Schouwburg.

(25) *,* Gedurende de Kermisweek zullen de Amsterdamsche Tooneelisten, onder directie van den heer **DE VRIES**, voorstellingen geven van de uitgezochtste stukken, waaronder in de eerste plaats:
Heden DINGSDAG en morgen WOENSDAG
eene TWEEDE en DERDE VOORSTELLING VAN
DE
NEGERHUT,
TOONEELSPEL in 8 Tafereelen.
Getrokken uit den Roman van dien naam van
Ms. BEECHER STOWE.
Costumes, zoo als het te Parijs is opgevoerd, Nieuwe Decoratiën.
EERSTE BEDRIJF: 1. Scheiding, 2. de Negerhut, 3. de IJsgang op de Ohio.
TWEEDE BEDRIJF: 1. de Vlugt, 2. Slavenjagt.
DERDE BEDRIJF: 1. Bekeering, 2 Slavenmarkt, 3. Dood en redding.

DONDERDAG den 21. Julij
MARIA,
Koningin van Zweden,
EN
KATHARINA,
Hertogin van Finland,
Geschiedkundig Tooneelspel in vijf bedrijven.
Vrij gevolgd naar het Hoogduitsch van J. VON WEISSENTHURN, door den Heer C. J. ROOBOL.
Gevolgd door:
DE BLAAUWE BARRET
OF
HET HOF ONDER KAREL II VAN ENGELAND,
Blijspel met Zang.
Vrij gevolgd naar het Fransch van DUPIN en DUMANOIR, door den Heer C. J. ROOBOL.

Voor de NEGERHUT vooral welk stuk door dit Gezelschap 22 malen achtereen te Amsterdam is vertoond, zijn geene kosten en moeite gespaard. Het zal met al deszelfs buitengewonen toestel alhier worden ten Tooneele gevoerd; vele nieuwe Decoratien zijn daartoe vervaardigd.

PRIJZEN GELIJKSTAANDE MET DIE DER VARIETES.
Eerste Rang *f* 1,99. Tweede Rang *f* 1,40. Parquet *f* 1,25. Eerste Amphitheater *f* 1,10. Parterre *f* 1,00. Tweede Amphitheater *f* 0,65. Gaanderij *f* 0,40.
Aanvang precies ten 8 ure.
De plaatsen kunnen besproken worden aan den Schouwburg van 11—4 ure.

☞ *De vroeger aangekondigde voorstelling* **de Geleerde Vrouwen en de Tafeldans,** *op Dingsdag te geven, wordt tot op een nader te bepalen dag uitgesteld.* —

(25) *,* Die iets te vorderen heeft van- of verschuldigd is aan den WelEdel Geb. Heer W. H. A. ROIJEN, op den 27. Mei 1853 te Utrecht overleden, gelieve daarvan, voor den 1. Augustus 1853 opgave te doen, ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

CIRQUE EQUESTRE
VAN
ED. WOLLSCHLÄGER,
IN HET GROOTE RONDE GEBOUW OP HET VREEBURG.
Heden WOENSDAG den 20. en DONDERDAG den 21 Julij 1853.
Groote en Brillante Voorstelling in de hoogere Rijkunst en in vrijheid gedresseerde Paarden, Dansen en Voltiges te paard, Gijmnastische Oefening en besluiten met
CORSARIO,
DE NAPOLITAANSCHE BANDIET.
Groot Mimo-drama in 2 Afdeelingen, versierd met nieuwe decoratien, Gevechten te voet en te paard, Dansen en verdere Théatrale toestellen.
Aanvang ten half negen ure.

Salon des Variétés
VAN DEN HEER
J. E. DUPORT te Amsterdam,
staande het fraaije welingerigte Schouwburg-Lokaal op de Neude te Utrecht.
OP WOENSDAG den 20 Julij 1853.
MARIE SIMON,
GROOT MELODRAMA in 5 Bedrijven.
Naar het Fransch.
Na hetzelve:
DE RIJKDOM DER ARMEN,
Vrolijke VAUDEVILLE in één Bedrijf.
Naar het Fransch.
OP DONDERDAG den 21 Julij 1853.
MAGDALENA,
TOONEELSPEL in 5 Bedrijven.
Naar het Fransch.
Aanvang ten $8^1/_2$ ure precies.

Salon des Variétés
VAN
P. BOAS en N. JUDELS,
staande de nieuwe fraaije Schouwburgtent op de Neude.
WOENSDAG 20 Julij.
WAT IS HET LASTIG ALS MEN
GEEN GELD HEEFT,
Nieuwe Vrolijke VAUDEVILLE in 5 Tafereelen.
Naar het Hoogduitsch.
Na hetzelve:
DE BOEZEMVRIEND
OF
NOG EEN LUSTIG,
Nieuwe Vrolijke VAUDEVILLE in één Bedrijf.
Tot slot:
Stijfhoofdigheid, Eigenzinnigheid, Koppigheid,
Nieuwe Vrolijke VAUDEVILLE in één Bedrijf.
Zullende de hoofdrollen in bovenstaande Vaudevilles door den Heer *JUDELS* vervuld worden.
Aanvang $8^1/_2$ ure.

DONDERDAG 21 Julij.
(OP VEREEREND VERZOEK.)
HET WONDERKAPJE
VAN DOKTER FAUST,
Nieuwe Vrolijke VAUDEVILLE in 7 Tafereelen.
Naar het Hoogduitsch, met nieuwe Decoratien en Costumes.
Na hetzelve:
DE HULPMIDDELEN VAN JONATHAS
OF
Een Knecht van twee Meesters,
Vrolijke VAUDEVILLE in één Bedrijf.
Zullende de hoofdrollen in bovenstaande Vaudevilles door den Heer *JUDELS* vervuld worden.
Aanvang $8^1/_2$ ure. BOAS en JUDELS.

GROOT MILITAIR HARMONIE
VAN HET
KORPS MUZIEKANTEN
(25) *,* der alhier in garnizoen liggende **Batterij Veld-artillerie,** op DONDERDAG, VRIJDAG en ZATURDAG 21, 22 en 23 Julij, des avonds ten 10 ure, in de groote benedenZalen van het **Café restaurant Suisse,** in het Wed.
Entrée *f* 0.75 Ct. waarvan 50 Ct. in Verteering.
F. RIKKERS.
P. S. Het ORCHEST zal nevens de Zalen in de opene lucht geplaatst worden.

(25) *,* Bij hunne **afscheids reize** naar Australie.
PRINS COLIBRI,
is oud 22 jaar, heeft de lengte van 25 Amsterdamsche Duimen, en weegt 8 Ned. Ponden.
PRINSES COLIBRI,
die schoon en van eene innemende gestalte is, heeft den ouderdom van 26 jaar en is de kleinste Dame der wereld.

Aan het Hof van Koningin VICTORIA *hebben zij bij twee verschillende gelegenheden hunne Voorstellingen gegeven, ten aanschouwe van meest alle Europesche Vorsten en den geheelen Adel van het Vereenigd Koningrijk.*

Zij zijn zeer onderhoudend in gesprekken en kunnen in het Engelsch, Duitsch en Fransch worden aangesproken.

Staande met hunne Tent op het Vreeburg.
Entree: Eerste Rang 49 Cents. Tweede Rang: 25 Cents. Kinderen beneden de 10 jaar betalen de helft.

GASMIKROSKOOP
In het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen.
INGANG OVER HET STADS-VENDUHUIS.

(2557) *,* De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij gedurende de *Kermis* alhier TWEE *Voorstellingen* per dag zal geven.

De eerste Voorstelling zal plaats hebben te **2 ure** *na den middag*, waarin bij allerlei Voorwerpen door de Mikroskoop zal laten bezigtigen, en Cristalisatien zal bewerkstelligen, en de hoogste belangstelling waardig zijn. De entréeprijs is 99 Cents per persoon.

De *tweede Voorstelling* zal plaats hebben te **half negen ure.** Zij zal gesplitst zijn in twee Afdeelingen: *Mikroskopie* en *wegsmeltende* Tableaux, dat is een onderwijzend en een vermakend gedeelte. De prijzen der plaatsen zijn als dan 99 Cents 1e Rang, 50 Cents 2e Rang. Kinderen beneden de 12 jaren betalen halve prijs.

De bladen van Amsterdam, den Haag en Rotterdam hebben reeds met zooveel lof gesproken van mijne Mikroskoop, dat ik hier niets ter aanbeveling zal behoeven te zeggen, en het belangrijke mijner Voorstellingen als genoegzaam bekend mag beschouwen.

In *hetzelfde Gebouw* is thans ook geopend
DE VENETIAANSCHE BAZAR
van gesponnen Glasvoorwerpen,
die het voorleden jaar hier insgelijks te bezigtigen geweest en toen zulk eene algemeene deelneming heeft gevonden.

In den *Bazar* zijn weder voorhanden allerlei nieuwigheden, als: *schitterende Dameshoeden*, *Mutsen*, *Cordelières*, *een heerlijk Tapijt* en *duizende Voorwerpen voor Etageres*, ALLES VAN GLAS.

De entrée is 49 Cents van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 ure, en 30 Cents van 5 tot 8 ure des avonds. Elke bezoeker ontvangt een lief Voorwerp van Glas ter gedachtenis ten geschenke.

LOUIS VON KRAUSS,
VAN VENETIE.
Utrecht, 16 Julij 1853.

(25) *,* Men zal op Zaturdag, den 6 Augustus 1853, des namiddags ten 5 ure, te Utrecht achter St. Pieter, in het lokaal van Verkoopingen, in het Openbaar Verkoopen:

No. 1. Eene HUIZINGE, waarin de Wagenmakerij wordt uitgeoefend, met Erf, Grond en Tuin, benevens eene groote Schuur, te Utrecht buiten de Wittevrouwepoort, aan de Zuidzijde van de Biltstraat, wijk I., No. 139, voorzien van: een zeer ruim Lokaal

tot plaatsing van Rijtuigen, waarin een Kantoortje, daar achter de Werkplaats, eene Achterkamer, Keuken, Boven-achterkamer, Zolders, enz.

No. 2. Een HUIS, Erf, Grond en Tuintje; naast het voorgaande perceel, wijk I., No. 140. — Beide te aanvaarden 1 Mei e. k. en zullende eerst afzonderlijk en daarna in een koop worden geveild.

No. 3. Eene groote HUIZINGE, thans ingerigt tot vier Woningen, met ruim Achterhuis, Koe- en Paardenstal, Schuurberg, nog eene Schuur, en zeer ruim Erf, Grond en Tuin, te Utrecht buiten de Waardbarrière in de Lauwenrecht, ten Noorden van-en strekkende uit- het Zwarte Water, tot op den Kwakeldijk, wijk M., No. 355; te aanvaarden 1 November e. k. — Breeder bij Billeten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK te Utrecht.

(24) *⁎* Op Zaturdag den 30. Julij 1853, des namiddags ten vijf ure precies, zal men aan het Lokaal van Verkoopingen binnen Utrecht achter St. Pieter, publiek verkoopen:

N°. 1. Een welternering staande HUIZINGE, ingerigt tot Brood- en Kleingoedbakkerij, binnen Utrecht aan den Steenweg, met afzonderlijken ingang tot het Bovenhuis, uitkomende in de Hekelsteeg wijk D. n°. 376.

N°. 2. Eene WONING achter het vorige perceel, in de Hekelsteeg, wijk D. n°. 377.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES te Utrecht.

(25) *⁎* Op Dingsdag den 9. Augustus 1853 en volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure, zal men voor de huizinge binnen Utrecht aan de zuidzijde van de Zuilenstraat, wijk A n°. 585, ten overstaan van den Notaris *DE GRAAF*, in het openbaar om kontant geld verkoopen, eenen deftigen, netten en zindelijken INBOEDEL, bestaande in onderscheidene Mahoniehouten en andere grove en kleine Meubelen, Pendules, Vazen en Ornamenten, Pianino, Ledekanten met behangsels, Tafels, Stoelen, Kanapé's, Spiegels, Schilderijen, Paarlen, Juweelen, Gouden en Zilveren werken, Oostindiesche Lakwerk en voorwerpen van smaak, supra fijn Tafel- en Beddenlinnen, Bedden, Dekens, Matrassen, Vloerkleeden, Karpetten en Gordijnen, Porceleinen, Glas- en Aardewerk, Koper, Tin, Blik, IJzerwerk, Mangelpers, eenige Boeken en wat verder zal worden aangeboden; alles in het breede omschreven, bij notitie, welke in tijds aan het Kantoor van Verkoopingen achter Sint Pieter à 10 cents te bekomen zal zijn, en kan bezigtigd worden Maandag den 8. Augustus van 10 — 4 ure.

UIT DE HAND TE KOOP

(25) *⁎* ongeveer 150 à 200 Last zeer GROVE PUIN en 100 Last FIJNE of KALK PUIN scheepsboord te leveren. Te bevragen met franco Brieven onder Lett. K. bij den Postdirecteur te Breukelen.

STOOMBOOT-DIENST

TUSSCHEN

CULENBORG, VREESWIJK EN ROTTERDAM

EN TUSSCHENLIGGENDE PLAATSEN

EN TERUG,

MET HET STOOMSCHIP *DE STAD CULENBORG*

(25) *⁎* Van Culenborg des Maandags morgens ten $4\frac{1}{2}$ ure;

van Vreeswijk des Maandags morgens ten $5\frac{1}{2}$ ure.

Andere dagen, uitgezonderd des Zondags,

van Culenborg 's morgens ten $7\frac{1}{2}$ ure;

van Vreeswijk 's morgens ten $8\frac{1}{2}$ ure,

om te Rotterdam aan te komen 's Maandags ten 9 ure, en de andere dagen ten $11\frac{1}{2}$ ure.

Van Rotterdam iederen dag, uitgezonderd des Zondags, 's namiddags ten 2 ure, om te Vreeswijk aan te komen ten 6 ure.

In correspondentie met de Spoortreinen van Utrecht naar Amsterdam en Arnhem en met de Diligence-onderneming op Amersfoort van A. VAN NIMWEGEN, die voormiddags $5\frac{1}{2}$ uur van Amersfoort en namiddags $7\frac{1}{2}$ uur van Utrecht vertrekt, uitgezonderd 's Maandags morgens.

Nadere inlichtingen worden gegeven bij de Agenten, als: te *Utrecht*, bij A. DE GROOT, in *de liggende Os*, op het Vreeburg, alwaar de Diligence voor *Vreeswijk* zal vertrekken 's Maandags morgens ten $4\frac{1}{2}$ ure; de overige dagen ten $7\frac{1}{2}$ ure, en bij MAARSCHALKERWAARD, buiten de Tolsteegpoort, alwaar de Barge afvaart.

(25) *⁎* Op den Windkoornmolen te Jutphaas wordt met 1°. Augustus aanstaande gevraagd: eene KNECHT in alle deelen bekwaam voor zijn Werk; men adressere zich in Persoon of met franco Brieven aan den Molenaar aldaar.

(25) *⁎* Door eene bijzondere gelegenheid *TE KOOP:* Eene zeer schoon sterk toongevend echt Fransch Palisander PIANINO, uit eene der voornaamste Fabrijken, voor den matigen prijs van *f* 870. Voor deugdzaamheid als echtheid wordt gegarandeerd. Te bevragen bij den Heer J. H. VAN NIMWEGEN, Zadelstraat N°. 400 te Utrecht.

PRIJS-COURANT van JEROME BECK te *Amsterdam*, Oude Turfmarkt No. 4, *Rotterdam*, Hoogstraat bij het Stadhuis, No. 485. *'s Gravenhage*, bij *A. P. van Langenhuijsen*, Noordeinde, hoek Hartogstraat.

UTRECHT, bij J. M. PORTON, Vreeburg, thans op den hoek van de Lange-Viesteeg, N°. 159.

Lands en Stedelijke Belastingen benevens de Flesschen zijn onder de prijzen begrepen.

Alles tegen contante betaling, zonder korting.

	Anker.	*Flesch*
Roode Bordeaux Wijnen.		
*Medoc, zond. lak	*f* 20	*f* 0,50
* „ zwart lak	- 24	- 0,60
* „ rood lak	- 28	- 0,70
*St. Estèphe . . .	- 32	- 0,80
*St. Julien etc. .	- 36	- 0,90
LynchPauillac etc.	- 40	- 1,—
Pommiers Agassac	- 44	- 1,10
Villeneuve Cantemerle	- 44	- 1,10
Château de 3 Moulins etc.	- 48	- 1,20
Barthez Pian . .	- 50	- 1,25
Barton Langoa St. Julien	- 60	- 1,50
Lemoine Ludon .	- 70	- 1,75
Château Lafitte .	- 80	- 2,—
Château Margaux	- —	- 3,—
Cornas	- 36	- 0,90
Hermitage & côte rotie	- 52	- 1,30
Bourgogne Wijnen.		
Beaune	- 48	- 1,20
Pomard	- 68	- 1,70
Volnay	- 72	- 1,80
Nuits	- 84	- 2,10
Chambertin . . .	- —	- 2,50
Chabli blanc vieux	- 40	- 1,—
*Witte Wijn A .	- 20	- 0,50
* „ „ B .	- 30	- 0,75
* „ Bergerac .	- 40	- 1,—
* „ Graves . .	- 32	- 0,80
* „ Sauterne .	- 36	- 0,90
* „ Muscat Frontignan	- 50	- 1,25
Champagne Mouss. Ire qté	1,75	- 2,—
* „ „ „ . .	2,25	- 2,50
„ qté Sup. blanc & rosé.	2,75	- 3,—
*Port à Port vieux.	- 60	- 1,50
Rood en wit dito.	- 80	- 2,—
*Xeres of sherry.	- 40	- 1,—
* „ „ „ „	- 50	- 1,25
*Teneriffe	- 36	- 0,90
*Madera A	- 40	- 1,—
* „ B	- 50	- 1,25
*Drey Madera C .	- 60	- 1,50
* „ „ ▭	- 80	- 2,—
*Spaansche Wijn .	- 50	- 1,25
*Malaga 1e. qt. .	- 40	- 1,—

	Anker.	*Flesch*
* Constantine & Tintwijn . . .	*f* —	*f* 3,—
Moeselwijn. . . .	- 32	- 0,80
Bodenheimer Rhijnwijn . .	- 26	- 0,65
*Laubenheimer „	- 30	- 0,75
„ 1846 „	- 32	- 0,80
Niersteiner „	- 36	- 0,90
*Rudesheimer „	- 40	- 1,—
Scharlachberger „	- 40	- 1,—
Marcobrunner „	- 50	- 1,25
Hochheimer „	- 50	- 1,25
Liebfrauenmilch „	- 60	- 1,50
Geisenheimer „	- 60	- 1,50
Rauenthalerberg „	- 80	- 2,—
Rüdesheimerberg	- 0	- 2,—
Johannisberger „	- —	- 3,—
Steinb. Cabinet „	- —	- 4,—
*Cognac A.	- —	- 1,—
* „ B. . . .		- 1,25
* „ oude C		- 1,50
* „ heel oude D		- 2,—
*English Brandy		- 2,—
*Witte Fransche Brandewijn A.		- 0,60
* „ Barcelona „ B.		- 0,70
* „ „ „ C.		- 0,80
*Voorl. v. Brandewijn		- 1,25
*Armagnac „		- 0,80
*Jamica Rum *f* 1, *f* 1,25		- 1,50
*Arac		- 1,—
*Punsch Sirop van Rum		- 1,10
* „ „ „ Arac		- 1,20
Extr. d'Absint. Suisse		- 1,60
*Kirschenwasser „		- 1,50
Sup. fijn Genua-Olie. .		- 0,75
Bordeaux Azijn. . . .		- 0,30
Wijn Azijn		- 0,20
*Beste Genever		- 0,55
*Nieuwe Bessen. . . .		- 0,60
*Citroenbitter		- 0,70
*Maag-Elixter beste kwaliteit		- 0,80
*Holl^{e}. Helv. groen bitter		- 0,70
*Witte Schillen		- 0,80
Bisschop Essz. 't flesje		- 0,30
Engelsche Bieren p. flesch.		
*Schotsche ale . . .		*f* $0,52\frac{1}{2}$
*Brown stout. . . .		- $0,47\frac{1}{2}$
*London porter . .		- $0,42\frac{1}{2}$

FYNE LIKEUREN.

*Witte en Roode dub. Anisette . . . . . , *Dubbelde Curaçao . , *Goud- en Zilverw. . , *Parfait Amour . . . , *Ratafia . . . . . . , *Persiko . . . . . . — *f* 1,50

*Crême de Vanille, * „ Rose . . , * „ Noyaux . . , * „ Kirsch . . , * „ Fleur d'Orange, Opregte Marasquin . — *f* 1,50

De voormelde Wijnen etc. alle gebotteld en verimpost zijnde, kan het verlangde oogenblikkelijk *Franco* aan huis worden bezorgd. NB. te *Utrecht*. — Voor buiten de stad *Utrecht* zijn de prijzen der Wijnen *f* 2,50 per Anker min der, vrij aan boord, en wordt het montant bij wijze van voorschot nagenomen. Brievenporten, vracht van retourzendingen der manden en flesschen etc. ten laste van committenten. — De met * vermelde artikelen zijn ook bij enkele halve flesschen voor de juiste helft, en Ankersgewijs met 5 pCt. verhooging verkrijgbaar. — Bij de aflevering worden niet meer dan voor het getal volle, gelijksoortige ledige Flesschen tegen 5 Cs. de Flesch, en $2\frac{1}{2}$ Cs. de halve in betaling aangenomen.

(25) *⁎* Bij L. WESTMAAS, in de Eliesabethstraat, zijn te bekomen beste Nieuwe HARING die vet en niet zout is, $17\frac{1}{2}$ cent per stuk, vette gerookte ZALM 25 cents per ons, en al wat verder tot zijn vak behoort; verzoekende verders de gunst en recommandatie; belovende eene prompte en civiele bediening.

(25) *⁎* De Wed. H. J. JACOBS verwittigt hare geëerde begunstigers, dat zij haar affaire *overgedaan* heeft aan A. KEMPENERS, in beste DEVENTER-, SUKADE-, KRUID- en TAFELKOEK; de Kraam is geplaatst op dezelfde plaats, hoek van de garde op het Sint Janskerkhof, met den rug van de Kraam naar de Boothstraat; verzekert eene prompte en goede behandeling en verzoekt een ieders gunst en recommandatie. A. KEMPENERS.

Gebr. LESTRADE,

Choorstraat n°. 9, naast den winkel van den Heer VAN KEMPEN, *Goud en Zilversmid*,

(25) *⁎* berigten aan het geëerde publiek, dat zij wederom hebben ontvangen een *geheel nieuw* en *keurig assortiment* PARAPLUIEN en PARASOLS, WANDELSTOKKEN en BADINES, alles naar den *laatsten smaak* en tegen de meest *billijke prijzen*.

Daar het tegen het einde loopt van het Zomersaizoen, worden de PARASOLS verkocht BENEDEN fabrieks- of inkoopsprijzen,

Utrecht 16 *Julij*.

(25) *⁎* De Ondergeteekenden berigten het geëerde Publiek, dat bij hen nog een fraai Assortiment PARAPLUIS voorhanden is tegen zeer billijke prijzen; als ook eene fraaije collectie PARASOLS, MARQUIS, welke beneden fabrieksprijs zullen verkocht worden. Verders is bij hen nog voorhanden een assortiment WANDELSTOKKEN en BADINES, als ook alle soorten van ZIJDE STOFFEN in alle kleuren en kwaliteit, om bovengemelde artikelen te overtrekken; en daar zij niet twijfelen of degenen, die hen begunstigen, zullen zich overtuigen van den voordeeligen koop. Verders blijven zij zich voortdurend in de gunst van ieder aanbevelen en beloven tevens eene prompte en civiele bediening

Leiden, Maarsmansteeg, Wijk IV, No. 85. — P. IJRONDIJ COMP., Oude Gracht, tusschen Stadhuis en Bezembrug.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Julij	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
				mm					
17	8	zw.	4	760,45	62,6		0.76	0	Zwaar bewolkt.
	2	wzw.	4	62,46	66,4	— 5.0	71	0.2	Id.; buijig.
	10	wzw.	0	62,93	57,2		92	0.1	Bewolkt.
18	8	zw.	1	62,71	62,8		83	3.1	Zwaar bewolkt.
	2	wzw.	2	61,74	68,7	— 5.6	76	0.1	Id.; (1)
	10	wsw.	1	60,63	57,9		96	3.5	Ligt bewolkt.

(1) Te $1\frac{3}{4}$ ure onweêr in het zzw.

AMSTERDAM 18 Julij 1853.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . .	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{3}{8}$	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{1}{2}$
dito dito	3 „	$76\frac{1}{2}$		
dito dito	4 „	$94\frac{15}{16}$	95	95
Amortisatie Sijndicaat	$3\frac{1}{2}$ „	$94\frac{1}{2}$		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ „	126	$126\frac{1}{2}$	
Oost-Ind. Leening . .	4 „	$94\frac{11}{16}$	$94\frac{3}{4}$	
FRANKRIJK				
Certificaten	3 pCt.	73		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Comp.*	5 pCt.	$108\frac{7}{8}$	109	$108\frac{7}{8}$
Obligat. 1828 en 1829	5 „	$107\frac{7}{8}$		
Certificat. 1831 & 1833	5 „	98		
dito dito 1840 . . .	4 „	$93\frac{1}{4}$		
Certificaten bij *Stieglitz*	4 „	92		
dito *Stieglitz* N.	4 „	92		
dito Adm. te Londen	$4\frac{1}{2}$ „	$99\frac{7}{8}$		
Inschr. in Assign. . .	6 „	$74\frac{1}{4}$		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500, *f*		$160\frac{3}{4}$		
Obligatien	4 pCt.	$85\frac{3}{8}$	$85\frac{1}{2}$	
SPANJE.				
Obligatien	1 „	$22\frac{13}{16}$	$22\frac{7}{8}$	$22\frac{7}{8}$
dito	3 „	$47\frac{5}{16}$	$47\frac{3}{8}$	$47\frac{5}{16}$
Binnenl. Schuld. . . .	3 „	$42\frac{11}{16}$	$42\frac{3}{4}$	$42\frac{1}{4}$
Amortisable		$5\frac{3}{16}$	$5\frac{1}{4}$	
Bewijzen Coupons		$5\frac{1}{8}$	$5\frac{15}{16}$	
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek	5 pCt.	$81\frac{5}{8}$	$82\frac{1}{8}$	
dito dito N.	5 „	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{3}{8}$	
dito dito La B.	5	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{3}{8}$	
dito dito	$2\frac{1}{2}$ „	$42\frac{1}{8}$	$42\frac{5}{16}$	
BELGIE.				
Certific. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$ „	$52\frac{3}{4}$	$52\frac{1}{8}$	$52\frac{7}{8}$
BRAZILIE.				
Geld. 1824, £ 100 .	5 pCt.	$98\frac{3}{4}$		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

Zitting van de Prov. Staten

van Donderdag 14 Julij.

Tegenwoordig zijn 33 leden. Afwezig de heeren *v. Asch v. Wijck, Schas, de Heus, v. d. Poel, Duuring, Spengler* en *Harmsen*.

Namens de Comm., belast met het onderzoek naar het concept-regl. op de uitoefening der zalmvisscherij, en op het ontwerp reglement op de uitoefening der jagt en visscherij wordt rapport uitgebragt bij monde van den heer *Strick van Linschoten*. De conclusie der Comm. strekt, om, na eenige weinige voorgestelde wijzigingen, beide deze reglementen vast te stellen. — Ter griffie en de discussien bepaald in de aanstaande zitting.

Aan de orde van behandeling is het rapport der Comm., belast met de rekening en verantwoording der provinciale inkomsten en uitgaven over 1851. — De Comm. stelt de goedkeuring van dit stuk voor.

De heer *v. Berkel* maakt de opmerking, dat voor de Mastwijkerdijk eene toelage van *f* 100 is gegeven, tot bezanding dier dijk, tot welker onderhoud echter in den laatsten tijd niet de minste zorg is gedragen, zoodat ze in den winter onberijdbaar is.

De Voorzitter zegt, dat die *f* 100 niet zijn uitbetaald, dan nadat de hoofdingenieur verklaard heeft, dat het voorgestelde plan behoorlijk was bewerkstelligd. De aanmerking des vorigen Sprekers zal echter strekken tot een nader onderzoek, zullende Gedep. Staten zich trachten te vergewissen van den staat dier weg, door tusschenkomst van den hoofdingenieur, en verder alle middelen in het werk stellen, opdat die weg in behoorlijke orde blijve.

In omvraag wordt de rekening en verantwoording, met in achtneming van art. 120 der provinciale wet, met 27 tegen 1 stemmen goedgekeurd. Tegen de heer *Vos*.

Aan de orde is het rapport der Comm., belast met het adres van het genootschap van landbouw en kruidkunde te Utrecht, tot het erlangen van subsidie voor eene in 1854 te houden vee-tentoonstelling. — De conclusie der Comm. strekt tot inwilliging van het verzoek, en tot het verleenen eener subsidie van *f* 500.—.

De heer *v. Berkel* acht het minder doelmatig, dat de veetentoonstellingen altijd te Utrecht plaats hebben, dewijl het vee door het heen en wedervoeren altijd veel te lijden heeft, en wenscht dus, dat ze meer op de middelpunten worden gehouden van eenige veestapel. Spr. stelt voor dat bij de toewijzing der subsidie de wensch der vergadering werd te kennen gegeven, dat eene tentoonstelling voor 1854 mogt gehouden worden in eene andere plaats der provincie.

De heer *v. Ittersum* zegt, dat dit denkbeeld reeds vroeger bij het bestuur van het genootschap is ter sprake gebragt, doch dat men altijd op de groote moeijelijkheid, om er aan te voldoen, had gestuit. Spr. meent, dat diezelfde moeijelijkheid nog bestaat, maar dat ook de wensch, door den heer *v. Berkel* geuit, zeker wel ter harte mag worden genomen, waarom hij voorstelt, dat Gedep. Staten mogten opgedragen worden de uitdrukking van dien wensch aan het bestuur over te brengen.

De heer *Metelerkamp* spreekt in denzelfden zin van den laatsten Spr., doch voegt er nog bij, dat veetentoonstellingen in andere plaatsen groote kosten vereischen. Om evenwel aan deze zaak te voldoen, heeft het genootschap afdeelingen trachten daar te stellen, zooals er ook reeds drie zich hebben gevormd, van welke eene, die van Ysselstein, den 12 Aug. tentoonstelling houden zal.

De heer *Kien* maakt de vergad. opmerkzaam, dat niet alleen op het gemakkelijke transport van dieren, maar ook op dat van bezoekers dient te worden gelet. Wat de uitdrukking der wensch betreft, deze komt Spr. minder doelmatig voor in de toewijzing op te nemen, dewijl men haar al spoedig, als ze van deze vergadering uitgaat, te gelijk met het toestaan van eene subsidie, als eene conditie zal aanmerken.

De heer *v. Berkel* vindt niet het minste bezwaar in de uitdrukking van eenen bescheiden wensch, en merkt verder op, dat die tentoonstellingen in den regel in het zomersaizoen worden gehouden, en dat alsdan alle wegen door de provincie zeer toegankelijk kunnen worden beschouwd. — Wat de opmerking van meerdere kosten betreft, waarvan de heer *Metelerkamp* sprak, daartegen meent Spr. te moeten opmerken, dat op alle plaatsen menschen genoeg zullen gevonden worden, die daartoe gaarne hunne diensten gratis zullen presteren.

De heer *Menso* meent, dat de betuiging van den heer *Metelerkamp*, president van dat genootschap, dat het bereid is al datgene te doen, wat in het belang van den veestapel kan geacht worden, reeds voldoende de wensch van den heer *v. Berkel* moet bevredigen. De bezwaren, waarvan de heer *Metelerkamp* sprak, kunnen toch niet door de uitdrukking van den voorgestelden wensch worden weggenomen. Spr. vindt dat het als voldoende kan worden beschouwd, dat de president van het geuitte gevoelen reeds kennis draagt, want ook hij vreest, dat men de wensch als eene conditie mogt aanmerken.

De heer *v. Berkel* protesteert tegen de uitlegging zijner woorden, dat zijn voorgestelde wensch kan worden opgenomen als een gebod. Spr. meent, dat de uitdrukking van den wensch het bestuur ten spoorslag zal strekken, om haar bereids opgevat plan tot uitvoering te brengen.

De heer *Metelerkamp* verzekert, dat het bestuur geheel deelt in het gevoelen van den heer *v. Berkel*, daarvoor strekt ten blijk, dat het onderafdeelingen wenscht op te rigten, zooals ze nu reeds zijn daargesteld te Ysselstein, Wijk bij Duurstede en Maarsen, en tevens dat het door geldelijke bijdragen de aanstaande veetentoonstelling te Ysselstein ondersteunt.

De heer *Strick van Linschoten* maakt de leden opmerkzaam op de welwillende medewerking van het hoofdbestuur des genootschaps tot alles wat de afdeelingen voor de goede zaak ondernemen.

In omvraag wordt het voorstel van den heer *v. Berkel* met 27 tegen 6 stemmen verworpen. Vóór stemden de heeren *v. Berkel, Broers, Huydecoper, van Maarsseveen. v. Dam v. Isselt, v. Hoytema* en *Voortman*.

Het voorstel der Comm. wordt daarna aangenomen met 32 tegen 1 stem. Tegen de heer *Vos*.

Aan de orde is het rapport der Comm., belast met het onderzoek naar de concept-begrooting van kosten van het provinciaal bestuur zooveel het Rijksbestuur is voor 1854, en de missive van Gedep. Staten, houdende voorstel tot wijziging dezer begrooting. — De Comm. stelt voor de posten sub. lett. *a—k* goed te keuren; *l* te brengen op *f* 1320; *m* op *f* 800; *n* op *f* 400; *o* op *f* 1070.

De goedkeuring der Comm. over artt. *a—k* wordt door de vergad. beaamt. — Omtrent lett. *l* wordt door den Voorzitter opgemerkt, dat eerst door Gedep. Staten is voorgedragen *f* 1214; dat echter later is bevonden, dat eene post van *f* 100 zal benoodigd zijn voor het telegraafbureau, en dat daarom door de Comm. de post hooger is voorgedragen. Spr. wenscht echter, dat het systeem niet worde aangenomen om eene door een ambtenaar voorgedragene som hooger op de begrooting te brengen. Het cijfer, door den hoofdingenieur voorgedragen, is *f* 6 minder als thans door de Comm. werd voorgesteld, en men kan dus volstaan met *f* 1314.

De heer *de Louter* zegt, dat de Comm. om te voldoen aan een wensch van den minister, het vorige jaar geuit, om liever ronde sommen op de begrooting te brengen, in plaats van *f* 1314, *f* 1320 heeft voorgedragen.

In omvraag wordt het voorstel der Comm, met 28 tegen 5 stemmen verworpen. Vóór stemden de heeren *v. Veersen, Vrolik, v. Ittersum, de Louter* en *Verloren*.

Omtrent lett. *m* en *n* wordt door den Voorzitter opgemerkt, dat wel is waar vroeger door het Rijk eene som van *f* 1200 is toegestaan voor het ameublement dezer vergad., doch dat die som volgens overgelegde nota op *f* 108 na is besteed, om het noodige aan te koopen. Uit die *f* 1200 was echter geene tafel kunnen aangekocht worden, doch dat behoefde ook niet, want door de vroegere welwillendheid van het bestuur van dit gebouw was toen eene tafel en kleed geleend. Maar toen de vergadering begreep, dat de zaal niet doelmatig was, en er eene andere zaal in gebruik werd toegestaan, moest er ook in eene andere tafel voorzien worden. Het contract met de directie voor de benedenzaal was gemaakt voor *f* 400 's jaars, doch nu er eene nieuwe tafel is moeten gemaakt worden van *f* 700, is het niet meer dan billijk, dat òf de directie daarvoor eene verhoogde huur van *f* 100, zooals voorgedragen is, ontvangt, òf dat de voorgedragen som niet met *f* 300, maar met *f* 700 wordt verhoogd.

De heer *de Louter* zegt, dat de Comm. eerst inlichtingen van Gedep. Staten heeft gevraagd, en dat zij ten gevolge van dien het verhoogde cijfer zoo heeft voorgedragen. Wat echter meer bij de Comm. heeft gewogen is, dat de vergadering eenmaal besloten heeft dat zij eigen meubelen wilde hebben, en daarvoor *f* 1200 op voorlichting van Gedep. Staten. heeft verkregen. Is die som nu niet voldoende, dan zal ze behooren verhoogd te worden. De vraag is alleen, wat de vergadering besloten heeft. — Vroeger hebben de Staten aan het gebouw eene subsidie gegeven van *f* 2000 's jaars, en nu zou eene huur van *f* 400 voor weinige vergaderingen nog niet genoeg zijn, vooral nog als men in aanmerking neemt, dat bij de eerste openbare vergadering gezegd werd, geeft ons *f* 1700 in eens af, dan kunt gij altijd de zalen gebruiken? natuurlijk met het oog op de *f* 2000 subsidie. De billijkheid nu heeft gevorderd dat er later eene huur werd betaald, doch nu wordt al weder verhooging van huur aangevraagd. Wil de vergad. op haar vroeger besluit terugkomen, het is der Comm. wèl, doch deze dient thans in aanmerking te nemen, of men al dan niet voor het geheel, eigen mobilia wenscht te bezitten. — Het was uit dit oogpunt dat de Commissie de post voor meubelen op *f* 1200 had voorgedragen.

De heer *de Beaufort* wijst op de niet wenschelijkheid dat de vergad. meerdere meubelen bezitte, omdat zij geene berging er voor heeft. Spr. zegt, dat het aankoopen van stoelen eene noodzakelijkheid is geweest, omdat de directie van het gebouw geene goede stoelen bezat.

De heer *Menso* kan niet ontveinzen, dat de loop van zaken met de directie van dit gebouw hem niet bevredigt; als men toch in aanmerking neemt, dat men reeds zoovele sommen heeft gegeven aan dit gebouw, dan zal het zeker elk bevreemden, dat er nu al weder eene verhoogde huur wordt aangevraagd, te meer daar de eerste ontvangst veel te wenschen overliet. Spr. acht het oneindig verkiezelijker, dat de Staten de meubelen in eigendom hebben, omdat zij toch reeds vele meubelen bezit, en het dus veel beter is dat alle meubelen de haren zijn, doch vindt de verhooging met *f* 100 van de huur, als men toch in aanmerking neemt, dat de Staten thans 1½ % 's jaarlijks der geldleening ten laste van het gebouw guaranderen, volstrekt niet overeenkomende met de billijkheid.

De Voorzitter wijst op de vroegere besluiten van de Staten betreffende de toelage en de guarantie, en kan dus niets onbillijks vinden in de verhooging van huur, als men in aanmerking neemt, dat de directie van het gebouw eene tafel van *f* 700 heeft laten maken en meerdere kosten voor de tegenwoordige lokalen heeft moeten aannemen.

De heeren *Menso* en *de Louter* voeren daarna nog andere argumenten voor hunne vroegere gezegden aan.

De heer *Kien* gelooft, dat de Staten te vreden mogen zijn over de bemoeijingen van Gedep. Staten daar ze nu toch in een goed ingerigt, geschikt en der achtbaarheid dezer vergadering waardig locaal gezeten zijn. Spr. meent, dat de Staten hare dankbaarheid deswege niet aan Gedep. Staten mogen ontzeggen.

In omvang wordt het voorstel der Comm. met 27 tegn 6 stemmen verworpen. Vóór de heeren *de Louter, Menso, v. Ittersum, Vos, Wijers* en *v. Dam v. Isselt*.

De heer *de Louter* zegt, dat de Comm. thans het voorstel op let. *n* intrekt, even als dat op let. *o*.

De gansche begrooting wordt daarna aangenomen met 29 tegen 4 stemmen. Tegen de heeren *de Louter, v. Ittersum, Vos* en *Menso*.

Aan de orde is de conclusie der Comm. belast met de voordragt van Gedep. Staten tot af- en overschrijving op de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke uitgaven voor 1852, ter bestrijding van het te kort op de rente-betaling voor den weg van Houten naar het Beusichemsche veer. — De conclusie strekt tot goedkeuring van deze voordragt.

Zonder omvraag wordt deze conclusie tot goedkeuring dezer voordragt aangenomen.

Aan de orde van behandeling is de conclusie der Comm. belast met de voordragt van Gedep. Staten tot af- en overschrijving op de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke uitgaven over 1853 voor den Bisschopsweg. — Ook hiertegen heeft de Comm. geen bezwaar.

Ook deze conclusie tot goedkeuring der voordragt wordt zonder omvraag aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de concept-verordening met memorie van toelichting, tegen het losloopen van stieren. — De Comm. vereenigt zich met de algemeene strekking, doch stelt op sommige artt. eenige wijzigingen voor.

De artikelen worden allen afzonderlijk behandeld, waarna de geheele verordening met algemeene stemmen wordt aangenomen.

De zitting wordt daarna gesloten en verdaagd tot Maandag den 18. dezer des namiddags te 1½ ure.

De diplomatieke stukken, met het Hof van Rome gewisseld, welke aan de leden der 2e Kamer zijn rondgedeeld, zijn:

1°. NOTA *van onzen gezant te Rome aan den Kardinaal, Sekr. van Staat, den* 10e *Mei* 1853 *overhandigd.*

De regering begint te wijzen op den pijnlijken indruk, die de allocutie op haar heeft gemaakt, — en de sensatie, welke het geheel der maatregelen op den geest der bevolking heeft teweeg gebragt, om dan de aandacht meer bepaaldelijk op die allocutie te vestigen, met het oog op den verschuldigden eerbied aan de geloofsleer, door het hoofd van den Staat en het meerendeel der inwoners beleden. Daaromtrent heet het:

„Zonder twijfel is het, dat geen souverein zich beleedigd zou kunnen gevoelen door de uitdrukking van gevoelens, door den Heiligen Vader in een uit Roomsch-Katholieken zamengesteld consistorie geuit, in zooverre die uitdrukkingen niet bestemd zijn openbaar gemaakt te worden; — hetgeen voor de aanklevers van de eene geloofsbelijdenis een onderwerp is van rouw en smart, is somtijds voor hen, die tot eene andere geloofsbelijdenis behooren, eene reden tot verheuging en dankbaarheid; — de meergenoemde allocutie is evenwel niet besloten gebleven in den boezem eener godsdienstige vergadering; niet alleen heeft het hof van Rome haar eene groote publiciteit gegeven, maar zij is ook op eene officieele wijze door den internuntius aan de regering der Nederlanden medegedeeld, als bevattende de gevoelens van den souverein, dien hij bij den Koning vertegenwoordigt.

„De regering van Z. M. blijft bezield door de levendigste begeerte om met die van Zijne Heiligheid op denzelfden voet van wederkeerige welwillendheid, welke zoo langen tijd reeds tusschen de beide vorsten bestaat, voort te gaan; doch zij kan niet onopgemerkt alles laten voorbijgaan, hetgeen, zonder eenigen twijfel tegen de bedoelingen Zijner Heiligheid, in de allocutie, waarvan sprake is, zulk een sterken indruk op het gemoed van het hoofd van den staat en van het Nederlandsche volk gemaakt heeft.

„Zij zal niet blijven stilstaan bij de ongewone benaming, die gebezigd is om het koningrijk der Nederlanden aan te duiden. Sedert de staatkundige restauratie van Europa in 1815, is dit koningrijk steeds aangeduid onder den naam van „Koningrijk der Nederlanden" in alle transactiën en betrekkingen tusschen vorsten. De Heilige Vader kan en wil zekerlijk dien stand van zaken niet veranderen. Hoe heeft hij zich dan thans kunnen bedienen van in vroegere eeuwen gebezigde uitdrukkingen, waarvan hij zekerlijk noch de regten, noch de zeden zou kunnen doen herleven, en hoe kan de Pauselijke regering, sprekende van eene organisatie der R. Katholijke kerk in de provincien van Holland en Brabant, meenen, zich duidelijk genoeg te hebben uitgedrukt.

„Doch de regering van Z. M. den koning der Neder-

landen moet, met al den eerbied, dien zij den Heiligen Vader toedraagt, protesteren tegen hetgeen de allocutie van den 7. Maart kwetsends bevat voor de eer der natie en voor de geschiedkundige herinneringen, welke dierbaar zijn aan het hoofd van den staat en het meerendeel der inwoners, alsmede tegen de talrijke geschiedkundige onnaauwkeurigheden, die men er in ontmoet.

„Zij zal noch bij die onnaauwkeurigheden, noch bij de uitdrukkingen blijven stilstaan, welke, en met regt, de nationale gevoeligheid hebben opgewekt; eene gevoeligheid, die, zoo men er niet in slaagt haar spoedig te verdrijven, tot gevolgen zou kunnen leiden, wèl in strijd met de bedoelingen Zijner Heiligheid en wèl smartelijk voor het hart van Z. M. den koning der Nederlanden, wien zijne Katholijke onderdanen even dierbaar zijn als die, welke een ander geloof belijden.

„De godsdienstige verdraagzaamheid, die in de wetten en in de zeden van het land bestaat, kan niet te naauwgezet gehandhaafd worden. De vorsten moeten er het voorbeeld van geven, ten einde de zege er van onder de volkeren, gemakkelijk te maken.

„De regering van Z. M. den koning der Nederlanden is er van overtuigd, dat de Heilige Vader in zijne wijsheid, rijpelijk het hier boven uiteengezette zal overwegen; dat hij de juistheid dezer opmerkingen wel zal willen erkennen en middelen zal weten te vinden, om de door de meergenoemde allocutie opgewekte gevoeligheid te doen ophouden."

Hierop gaat men in de nota over tot de beschouwing van het onderwerp zelf, en wordt gezegd:

„De grondwet maakt geene afzonderlijke melding hoegenaamd van de organisatie der kerken, maar zij verzekert de vrije uitoefening van alle godsdienst, te gelijk met den pligt om de wetten van den staat te gehoorzamen, en zij legt aan het hoofd van den staat den pligt op, om te waken, dat de uitoefening van eenige godsvereering, de orde of de openbare rust niet benadeele, en tevens dien, om zorg te dragen, dat alle godsdienstoefeningen gelijkelijk worden beschermd.

„Het gouvernement des konings acht het nuttig deze grondwettelijke bepalingen te herinneren, te meer dewijl deze of gene maatregel, door den vorm, waarin dezelve ten uitvoer wordt gelegd, zoodanig gevaarlijk voor de handhaving der openbare rust konde wezen, dat het gouvernement genoodzaakt zoude zijn tusschenbeide te komen."

Vervolgens wordt verklaard, dat Z. M. met beradenheid en onpartijdigheid al hetgeen geschied is zal in overweging nemen, en zich zal afvragen „of, terwijl van den eenen kant al hetgeen een deel uitmaakt van het Katholijke geloof zijner onderdanen en het inwendig beheer hunner kerk, slechts de Katholijken zelven aangaat, van den anderen kant al wat betreft de uitvoering en de handhaving der vrijheid, welke de Grondwet in zijne staten waarborgt aan alle godsdienstbelijdenissen, aanleiding kan geven tot kwestien van eenen anderen aard dan die, welke in het Koningrijk zelf door inboorlingen moeten behandeld en door de autoriteiten des lands beslist worden, zonder dat de inmenging of tusschenkomst van eenigen vreemden vorst of eenige vreemde autoriteit kunne worden gedoogd."

Ten slotte worden dan de twee volgende vragen gedaan:

„In de eerste plaats wenschte het gouv. ingelicht te worden nopens den inhoud van den door de aartsbisschoppen en bisschoppen af te leggen eed en nopens de wijzigingen, welke de loop des tijds daarin heeft gebragt, of die daarin zouden kunnen worden gebragt in de landen, wier souverein de Katholijke godsdienst niet belijdt en die eene gemengde bevolking bevatten.

„In de tweede plaats zoude het gaarne de bedoelingen van zijne Heiligheid willen vernemen, betreffende de mogelijkheid en het nut, in 't belang der Roomsch-Katholijken zelven, om eenige veranderingen te maken in de organisatie der bisschoppelijke hierarchie, in het bijzonder met betrekking tot de werkelijke vestiging van een aartsbisschoppelijken of bisschoppelijken zetel in de steden als Utrecht en Haarlem, waar de groote meerderheid der bewoners niet Katholijk is en alwaar het mitsdien te wenschen is, ten einde daar vrede en eendragt te bewaren, dat geene gevoelens worden gekrenkt, al ware het, in de oogen van Zijne Heiligheid, een vooroordeel, geput uit oude herinneringen en juist daardoor diep geworteld."

II. NOTA *van den Pauselijken Internuntius van 29 Mei.*

Deze bevat slechts het berigt, dat de kanonieke eed, die voortaan zal worden afgenomen, eenigzins is gewijzigd, met toezending van die veranderde formulieren. De eenige wijziging is, dat de § omtrent het vervolgen der ketters is weggevallen.

III. NOTA *van den Minister van buitenl. zaken van 6 Junij.*

De minister, dank betuigende voor de toezending van de gewijzigde formulieren, vraagt antwoord op de nota van 10 Mei, en tevens mededeeling van den eed, die door de Bisschoppen mogt zijn afgelegd.

IV. NOTA *van den Pauselijken Internuntius van 4 Junij.*

Hierin wordt gemeld, dat de *nota van 29 Mei* wel zekerlijk ten antwoord strekte op die van 1 Mei, en zendt de nuntius tevens afschrift van den eed, die door de Bisschoppen *is* afgelegd In dien eed komt ook voor deze §.

„Ik zal de ketters, scheurmakers en tegenstanders (haereticos, schismaticos et rebelles) van gezegden Onzen Heer of zijne bovengenoemde opvolgers, zooveel in mijn vermogen is, vervolgen en bestrijden."

V. NOTA *van den minister van buitenl. zaken van 6 Junij.*

De minister, wederom dankende voor het spoedig gezonden antwoord, vraagt of ook de H. Stoel het gevoelen van den Internuntius deelt, dat de toezending der eedsformulieren antwoord is op het gevraagde in de nota van 10 Mei en vleit zich ook eenig antwoord op de voormelde nota in haar geheel te ontvangen.

VI. NOTA *van kardinaal Antonelli van 1 Junij.*

Deze nota is vroeger door de dagbladen medegedeeld en ook door ons verkort in ons nommer van 8 Julij.

VII. NOTA *van onzen gezant van 27 Junij.*

De gezant verklaart, dat hij gemeend had in zijne nota van 10 Mei de aandacht van den H. Stoel te moeten inroepen op den indruk, dien de allocutie had voortgebragt, „niet alleen om de eer van zijn land te waarborgen, maar ook om den H. Vader in staat te stellen dien indruk weg te nemen, door deze en gene zinsnede van de allocutie op te helderen, welke misschien kwalijk kon begrepen zijn. Het is met innig leedwezen, dat de ondergeteekende (zoo gaat de gezant voort) moet bekennen, dat hij geene volkomen voldoende ophelderingen heeft gevonden in het antwoord, dat hij van de zijde van Z. H. heeft ontvangen.

„Daar de Nederlandsche regering intusschen, in geenen deele wenscht, de heeling van de ongelukkigerwijs en zeker strijdig met de bedoeling des H. Vaders geslagen wonde moeijelijk te maken, acht de ondergeteekende het nuttig zich er van te onthouden in eene nieuwe discussie hieromtrent te treden. Hij zal er zich toe bepalen op te merken, dat de Pausselijke Regering niet wel gevat heeft, hetgeen op dit punt gezegd is geworden in de nota van den 10. Mei, indien zij meent, dat de Nederlandsche Regering zich beklaagd heeft over de openbaarheid, aan de voorn. allocutie gegeven. Het is de tekst zelf van die allocutie, welke men vooraf wist, dat tot openbaarmaking bestemd was, en die officiëel aan de regering van den koning der Nederlanden is medegedeeld, die grond heeft gegeven tot de klagten en de protestatie, welke vervat zijn in de nota van 10 Mei; en de juistheid der hieromtrent geopperde bedenkingen wordt bevestigd door het feit, dat de Heilige Vader, in zijn antwoord van den 1. Junij, duidelijk te verstaan geeft, dat door den aard van het onderwerp, waartoe zij betrekking heeft, de allocutie van den 7 Maart noodwendig tot openbaarmaking bestemd was. De mededeelingen, welke tusschen Souvereinen worden gewisseld, en de manifesten of allocutiën, welke eene regering betreffende een vreemden staat openbaar maakt, schijnen zorgvuldig te moeten vermijden eenige toespeling te maken op de geschiedenis van verwijderde tijden, indien de gebeurtenissen, waarvan zij aldus de herinnering opwekken, betrekking hebben op worstelingen van godsdienstigen aard, die de tegenwoordige staat der beschaving gelukkig niet meer schijnt te dulden dat zich hernieuwen.

„Harerzijds zal de Nederlandsche regering het voorbeeld niet volgen, dat in de bovengemelde allocutie gegeven is; en terwijl hij dat gedeelte zijner nota van den 10. Mei en van het antwoord zijner Emin. ter zijde laat, zal de ondergeteekende er zich toe bepalen zijn protest te herhalen.

„De ondergeteekende zal te liever die gedragslijn volgen, voor de verdere mededeelingen in de tegenwoordige nota te doen, daar hij zich gelukkig rekent de over het algemeen verzoenende bewoordingen van het antwoord van Z. Emin., Mgr. den kardinaal Secretaris van Staat, te erkennen, en tevens in verscheiden zinsneden daarvan den waarborg van een opregt verlangen om in het vervolg alle misverstand te doen ophouden en te verhoeden.

„De regering van den koning der Nederlanden wordt door hetzelfde verlangen bezield, en de ondergeteekende zal daarom niet terugkomen op de belofte tot eene voorloopige mededeeling ter gelegener tijde, welke door mgr. den internuntius zou gedaan zijn, en op het niet voldoen aan die belofte, volgens de inlichtingen, gegeven door de ministers, die deel van het Nederlandsche kabinet hebben uitgemaakt. Daar de ondergeteekende geenerlei kennis draagt van de stukken, welke mgr. de kardinaal secretaris van staat bezit, en die het tegendeel zouden bewijzen, maar welke Zijne Emin. niet geschikt geoordeeld heeft over te leggen, moet de ondergeteekende zich houden aan de inlichtingen, door de vorige ministers des konings, zijn doorluchtigen meester, gegeven.

„Nogtans vindt de ondergeteekende zich belast duidelijk en juist de beginselen bloot te leggen, welke de Nederlandsche regering, na rijp beraad, als waar erkend heeft, en de gedragslijn te doen kennen, welke zij zich dienvolgens heeft afgebakend. Hij doet dit met te meer genoegen, omdat hij zich vleit te gelooven, dat de aanneming van die beginselen de verhouding zal gemakkelijk maken van den koning der Nederlanden in betrekking tot Z. H., door de Roomsch-Katholijken als hun geestelijk opperhoofd erkend; en dat daaruit zal voortvloeijen, dat de onderdanen van Z. M. voor al wat hunne eeredienst en de uitoefening daarvan betreft, eene volledige vrijheid zullen hebben door niets omschreven dan naar hetgeen de grondwet des lands wil; terwijl, van eene andere zijde, de Nederlandsche regering die vrijheid van handeling zal genieten binnen den kring harer regten en pligten, welke haar door dezelfde grondwet wordt voorgeschreven.

„Het is mogelijk, dat het Nederlandsch ministerie, hetwelk het tegenwoordig kabinet is voorafgegaan, niet klaar genoeg die beginselen heeft opengelegd en dat dienvolgens de regering van Z. H. niet bij magte is geweest de stelling, aan de kerkgenootschappen door de Nederl. wet afgebakend, juist te beseffen.

„Intusschen is het billijk hier op te merken, dat in de nota van den 24. Maart 1852, van dat ministerie uitgegaan, en waarvan eenige zinsneden zijn aangehaald in de nota van Z. Em. den kardinaal, secr. van staat, van 1 Junij, andere zinsneden gevonden worden, die door Z. E. den kardinaal niet worden overgenomen.

„Daarin wordt het uitdrukkelijk voorbehoud gevonden, „dat de regering waakt voor de handhaving van de orde en de openbare rust en de gehoorzaamheid aan de wetten." En iets verder wordt gezegd: „dat de koning, verlangende dat al zijne onderdanen het volle en algeheele genot hebben van de regten en vrijheden, door de grondwet gewaarborgd, geneigd is aan zijne katholieke onderdanen al *toe te staan*, wat zij uit dien hoofde zoude kunnen vorderen."

„Maar, welke ook de uitdrukkingen zijn, waarvan men zich in die nota's bediend heeft, deze hebben noch het karakter, noch de waarde van eene bekrachtigde overeenkomst. Het blijven eenvoudige nota's, die alleen strekken om het gevoelen te doen kennen van het ministerie, waarvan zij zijn uitgegaan.

„De nota, door den ondergeteekende den 10 Mei jl. overhandigd, betwijfelt in geenen deele, dat, daar de grontwet des koningsrijks de vrije uitoefening van alle godsdiensten toestaat, de inwendige regeling van de kerkgenootschappen voor al wat betreft de uitoefening van de eeredienst, volgens den geest der grondwet, aan de willekeur van de kerkgenootschappen zelve zou moeten worden overgelaten, In die nota heeft men slechts doen opmerken, dat dit regt niet in uitdrukkelijke bewoordingen in voorzeide wet is geschreven.

„Daar de regering van den koning der Nederlanden thans rijpelijk en grondig al de vraagstukken heeft onderzocht, welke met een zoo moeijelijk en teeder onderwerp in verband staan, en hare meening daaromtrent gevestigd heeft, zal zij die beknoptelijk aan den H. Vader doen kennen, om, en wel alleen uit dien hoofde een bewijs te geven van de achting, welke zij voor Z. Heiligheid koestert.

„Zij doet dit met te meer vertrouwen, daar de H. Vader zelf de overtuiging heeft, dat, indien eenerzijds de koning der Nederlanden noch het regt noch het verlangen heeft om zich in de zaken te mengen, welke betrekking hebben tot het godsdienstige geloof Zijner onderdanen en tot de vrije uitoefening van de Eeredienst, die zij belijden, zoodat zij in briefwisseling over die aangelegenheden kunnen treden met den achtbaren persoon, dien zij als hun geestelijk opperhoofd beschouwen, aan den anderen kant ook geen vreemdeling het regt heeft om deswege in hunnen naam te handelen, vertoogen of vragen te doen.

„Uit dit gezigtspunt heeft de Nederl. regering met voldoening de uitdrukkelijke verklaring ontvangen, welke zoo zeer met het aanhoudend gedrag van Z. Heil. strookt, dat zij bijkans overbodig ware te achten, dat de H. Vader de onafhankelijkheid van de andere regeringen eerbiedigt en zich op geenerlei wijze in de inwendige zaken van een ander land wil mengen.

„Dit voorbehoud nu gesteld zijnde, en door opgemelde bedoelingen gedreven, is de ondergeteekende gelast, en heeft hij de eer ter kennisse van den H. Stoel te brengen:

„dat, daar de wet van den 18 Germinal jaar X nog kracht van wet heeft wat haar geheel betreft in eene provincie van het koningrijk der Nederlanden (Limburg) en in eenige districten van eene andere provincie (Zeeland), en wat verscheiden harer bepalingen aangaat in de andere provincien, is het volstrekt noodig dat, alvorens gevolg worde gegeven aan de regeling van een kerkgenootschap, het *liberale* beginsel van de grondwet door eene nieuwe wet welke de vroeger bestaande, in algemeene en een parige toepassing worde gebragt. Dit is het eerste oogmerk van die wet, welke door den Koning der Nederlanden is aangekondigd in de aanspraak, waarmede Z. M. de zitting der Staten-Generaal geopend heeft; dat die wet op geenerlei wijze de vrije uitoefening van de verschillende godsdiensten zal raken in al wat geene betrekking heeft en niet behoort tot het gebied van den Staat, behoudens de maatregelen, welke noodig mogten schijnen in het belang van de orde en de openbare rust, en alleen in dat belang;

„dat er, bij gevolg, geene sprake kan zijn om de regeling van de bisschoppelijke R. K. hierarchie als een volbragt en afgedaan feit te beschouwen; omdat al hetgeen tot dusver hieromtrent heeft plaats gehad, slechts eenerzijds is geschied, en dat alleen dán eerst, wanneer de wet, die dit zal veroorlooven, zal aangenomen zijn, de regering van den Koning der Nederlanden in staat zal zijn dat feit aan te nemen en met de R. K. prelaten in briefwisseling te treden onder de nieuwe titels, die hun zullen gegeven zijn in het kerkgenootschap, waartoe zij behooren, en zoodanig als die zullen geoorloofd worden bij de wet, voor de burgerlijke betrekkingen, die noodwendig tusschen den Staat en de onderscheideidene kerkgenootschappen bestaan."

Hierop van den eed der Bisschoppen gewagende, en opsommende, wat daaromtrent aan de Nederl. regering erkend was door de nota's van den internuntius van 29 Mei en 4 Junij, gaat onze gezant aldus voort:

„Daar echter het afleggen van den eed door de tegenwoordige prelaten, volgens het oude formulier, tot vele bezwaren aanleiding zou kunnen geven, durft de Nederlandsche regering hopen, dat de H. Vader middel zal vinden, om die te voorkomen.

„De ondergeteekende moet terzelfder tijd opmerken, dat het nieuwe formulier van de eeden, hetwelk mgr. medegedeeld heeft, geene zinsnede behelst in den geest van die, vervat in het formulier, hetwelk, krachtens eene deliberatie van het H. Collegie van den 23 Junij 1791, de Paus aangenomen heeft voor de Iersche Aartsbisschoppen. Die zinsnede luidt aldus: „Ik zal al die zaken, en elk in „'t bijzonder, zoo trouw in acht nemen, als ik overtuigd „ben, dat er niets in gevonden wordt, wat strijdig mogt „zijn met de getrouwheid, welke ik verschuldigd ben aan „Z. M. den Koning van Groot-Brittannië en Ierland en „aan zijne opvolgers op den troon."

„Ten slotte vindt de ondergeteekende zich verpligt, met betrekking tot de veranderingen, welke in het belang van orde en openbare rust wenschelijk zoude zijn ten opzigte van de definitieve vestiging der aartsbisschoppelijke en bisschoppelijke zetels in de steden Utrecht en Haarlem, te doen opmerken, dat de regering des Konings, beter dan iemand, in staat is te weten wat de orde en de rust in het Koningrijk der Nederlanden zou kunnen verstoren, en hare maatregelen dienvolgens te nemen.

„Intusschen stelt de Nederlandsche regering de wijsheid en de hooge voorzigtigheid van den H. Stoel op prijs, die van den aanvang af zorg heeft gedragen, om aan de vijf aangewezen bisschoppen, vooral wat de verblijfplaats betreft, zekere ruimte laten, in het geval dat zij, door beweegredenen van behoedzaamheid gedreven, het raadzamer mogten oordeelen die verblijfplaats voorloopig elders, dan in den hoofdzetel, te vestigen. De Koning der Nederlanden vertrouwt daarin een bewijs te mogen vinden, dat het Hof van Rome de gevaren niet miskent, welke de handhaving van de orde en openbare rust in de opgemelde steden zou kunnen loopen.

„De Pauselijke regering heeft in hare nota doen verklaren, „dat zij tot gewoonte heeft zooveel mogelijk de zaken te regelen naar de behoeften van tijden en plaatsen." Die gedragslijn, de regering van den Koning der Nederlanden twijfelt er niet aan, zal den H. Vader er toe leiden, om bepaaldelijk te veranderen wat Z. H. zelve reeds, door zijn vermeld besluit nopens de verblijfplaats, bewezen heeft, door de behoefte van plaatsen en tijden te worden gevorderd."

„De ondergeteekende, enz."

Utrecht, bij L. E BOSCH en Comp.